

Oddział Miejski Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego im. Mariana Sydowa w Toruniu zaprasza mieszkańców miasta i regionu do udziału w kolejnych wyprawach krajoznawczo – pieszych w dniach 4 i 8 maja 2024 r.

4 maja 2024 r. odbędzie się wyprawa w ramach popularnego cyklu „**Wędrowki rodzinne z PTTK**”. Spotkanie uczestników o godz. 9.00 na parkingu pawilonu handlowego „Lidl” (przy Szosie Chełmińskiej). Dojazd z pl. Rapackiego autobusem linii nr 27 o godz. 8.35. Wycieczka przebiegnie „Pocztowym traktem”. Długość trasy do przejścia około 10 km. Wycieczkę poprowadzą przewodnicy turystyki pieszej PTTK Teresa i Grzegorz Karasiewiczowie.

Jednym z obiektów związanych z tematyką wycieczki będzie **pamiątkowy obelisk Janitzena**, umieszczony na skraju dawnego parku dworskiego. Pamiątkowy kamień ku czci rajcy Janitzena, ustawiono w 1899 roku z napisem w języku niemieckim. Tekst po przetłumaczeniu brzmi:

*"... Na pamiątkę rajcy miejskiemu
Danielowi Christophowi Janitzen
Królewskiemu poczmistrzowi i
właścicielowi Bielana"*

ur. 15.09.1630 r. Gdańsk

zm. 5.05.1711 r. Toruń

Pierwsza wzmianka o Bielanach pochodzi z 1650 r., kiedy folwark Bielany, położony obok Mokrego, a należący do Thomasa Behra został sprzedany Danielowi Estke. Pocztyś wietności majątku Bielany (Weisshof) są związane z przybyciem D.K. Janitzena w 1672 r. do Torunia i zakupem folwarku. Janitzen jako rajca miejski oraz poczmistrz królewski znacznie rozszerzył swój majątek na Bielanach, m.in. wystawił dwór i ogród. Po śmierci córki Janitzena, zamężnej z Linderhausenem majątek został przekazany zgodnie z wolą rajcy Radzie Miasta Torunia, która go wydzierżawiła. Od połowy XVIII w. majątek nazwano Janzonischer Hoff, a w końcu tego wieku Weisshof. W 1813 r. majątek bielański, tak jak i inne posiadłości wokół miasta znacznie z przedmiotami zostały zniszczone i spalone przez wojska napoleońskie.

Z kolei 8 maja 2024 r. toruński oddział Miejski PTTK zaprasza na wyprawę w ramach popularnego cyklu „60 + z PTTK”. Spotkanie uczestników o godz. 10.00 na platformie MZK przy ul. Heweliusza. Dojazd tramwajem linii nr 3, z pl. Rapackiego o godz. 9.28 lub tramwajem linii nr 6, z ul. Olimpijskiej o godz. 8.58. Będzie to wycieczka w formie „Spaceru po Jarze”. Długość trasy do przejeżdżania około 5 km. Wycieczkę poprowadzi przewodnik turystyki pieszej PTTK Teresa Karasiewicz.

Składnica amunicji i warsztaty. Pomiędzy ulicami: Polną, Szosą Chełmińską, Ugory a Lasem Łysomickim, na wysokości dworca PKP Toruń Północ w okresie okupacji znajdowały się niemieckie Wojskowe Zakłady Amunicyjne. Wcześniej przed I wojną światową Niemcy zbudowali fabrykę amunicji, następnie w 1909 r. przekształconą na składnicę broni. Na koniec stycznia 1920 r. komisyjnie przejęta przez Wojsko Polskie i od 4 lutego 1920 już w strukturach wojska wspierała działania Armii Polskiej na froncie wschodnim. Na terenie składnicy i warsztatów odbudowano odcinki ok. 5 km linii normalnotorowej i ok. 2,6 km linii wąskotorowej. Wzniesiono bocznicę osi głównej długości: około 5,3 km z normalnym torem oraz około 5,5 km z wąskim torem. Cały teren składnicy został ogrodzony podwójnym płotem. Zabudowana powierzchnia składnicy zajmowała około 2,6 ha, pobudowano tam 120 budynków. W 1945 r. tereny te były miejscem zaciętych walk między wojskami niemieckimi a Armią Czerwoną w czasie wyzwolenia Torunia. Po II wojnie teren został zajęty przez Armię Radziecką, która stacjonowała tam do 1991 r. Rosjanie zajęli Fort V i składnicę amunicji wraz z całą infrastrukturą. Na terenie CCK założyli lądowisko dla śmigłowców. Obok zakładów znajdowały się inne zakłady zbrojeniowe, posiadające odrębne dowództwo, w których składowane były karabiny i pistolety. Na terenie była usytuowana strzelnica, na której przestreliwano broń, a wyniki (tarcze z przestrzelinami) zaznaczano do księgi broni. Oba zakłady działały aż do momentu wkroczenia wojsk radzieckich. Tereny obu zakładów po II wojnie zajęli Rosjanie. Obecnie powstaje tam duże osiedle mieszkaniowe o roboczej nazwie „Jar”.

Zdj. Oddział Miejski PTTK im. Mariana Sydowa w Toruniu

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)